

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/60/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512205076
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8512205076.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: T. U., nar. X.X.XXXX, bytom T. XXX, Y. W. T., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom AK vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 663,88 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 5C/97/2012-69 zo dňa 12.4.2013, jednomyseľne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením náhradu trov konania účastníkom, vrátane vedľajšieho účastníka, nepriznal. V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca podal návrh na zaplatenie sumy 994,40 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.12.2010 do zaplatenia z dôvodu, že žalovaný neuhradil za hovorné a služby sumu 330,52 eur s príslušenstvom a zmluvnú pokutu vo výške 663,88 eur s príslušenstvom. Podaním doručeným súdu dňa 30.4.2012 vstúpil do konania na strane žalovaného z vlastného podnetu ako vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov. Rozsudkom pre zmeškanie č. k. 5C/45/2012-98 zo dňa 9.5.2012 súd zaviazal žalovaného na zaplatenie hovorného vo výške 330,52 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.12.2010 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti, týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom, súd vylúčil vec na samostatné konanie z dôvodu, že v tejto časti bude potrebné vykonať dokazovanie týkajúce sa neprijateľných zmluvných podmienok s tým, že vo vylúčenom konaní rozhodne aj o trovách celého konania. Vylúčené konanie sa viedlo pod sp. zn. 5C/97/2012 a v tejto veci žalobca zoberal svoj návrh späť v časti týkajúcej sa zaplatenia 663,88 eur s príslušenstvom. Navrhol, aby súd konanie zastavil a súd uznesením č. k. 5C/97/2012-58 zo dňa 27.9.2012 konanie zastavil s tým, že o trovách konania mal rozhodnúť po právoplatnosti rozhodnutia.

V tomto uznesení teda súd rozhodol o náhrade trov konania, a to podľa § 142 ods. 2 a § 146 ods. 2 O.s.p.. Konštatoval, že vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorej zmyslom je, že úspešný účastník má voči neúspešnému účastníkovi právo na náhradu trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie svojho práva. Zásada úspechu je modifikovaná § 142 ods. 2 O.s.p. v tom smere, že je možné priznať trovy konania len čiastočne podľa úspechu v konaní a je doplnená zásadou zavinenia v zmysle

§ 146 ods. 2 O.s.p.. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniel. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov. Pri zastavení sporového

konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady trov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť. V danom prípade predmetom konania bolo zaplatenie sumy 994,40 eur s prísľušenstvom. V časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 330,52 eur s úrokom z omeškania z tejto sumy bol žalobca úspešný, vo zvyšku nároku, teda pokiaľ ide o zaplatenie sumy 663,88 eur s úrokom z omeškania, žalobca vzal svoj návrh späť. Ďalej súd konštatoval, že súdna prax sa ustálila v tom, že účastník späťvzatím návrhu, ak nejde o späťvzatie pre správanie druhej strany a následným zastavením konania zaviniť zastavenie konania. Vychádzajúc z pomerov súm, v ktorých bol ten ktorý účastník úspešný a neúspešný, súd uzavrel, že žalobca bol úspešný v 1/3 sporu a žalovaný v 2/3 sporu, teda žalovaný by mal právo na náhradu trov konania vo výške 1/3. Žalovaný návrh na náhradu trov konania nepodal, ani mu v doterajšom priebehu konania preukázateľné trovy nevznikli, preto mu súd ich náhradu nepriznal. Vedľajší účastník si uplatnil nárok na náhradu trov konania, a to náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci, a to prípravu a prevzatie zastúpenia, vrátane prvej porady a podanie vyjadrenia k návrhu, pričom odmena za 1 úkon je 51,45 eur a k tomu 2 x režírný paušál vo výške 7,63 eur, ďalej 20 % DPH, teda celkom trovy konania boli vo výške 141,79 eur. Súd ďalej uviedol, že ako je zrejmé z názvu vedľajšieho účastníka a jeho stanov, ide o organizáciu zriadenú na ochranu spotrebiteľa, teda jeho cieľom je okrem iného aj kolektívna ochrana spotrebiteľov a zastupovanie spotrebiteľov v súdnych konaniach, vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka na podporu účastníka, ktorý je spotrebiteľom. Účastník konania, v tomto prípade aj vedľajší účastník, má právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Je pravdou, že právne predpisy umožňujú ktorémukoľvek účastníkovi súdneho konania dať sa zastúpiť advokátom, čiže toto právo má aj vedľajší účastník. Na druhej strane, ako je zrejmé z mnohých konaní vedených nielen na tunajšom súde, vedľajší účastník, zastúpený advokátom, vstupuje hromadne do začatých konaní, pričom jeho prvé podanie spočíva v oznámení o vstupe do konania, v žiadosti o zaslanie návrhu a v uplatnení trov konania a následné úkony sú obsahovo totožné spočívajúce vo všeobecných námietkach v závislosti od predmetu konania tak, ako to bolo v tomto prípade, keď išlo o poukaz na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv a námietku neprijateľnosti zmluvnej podmienky - zmluvnej pokuty. Vychádzajúc z účelu, pre ktorý vzniklo uvedené občianske združenie a ktorý chce naplňať, je zrejmé, že aj bez právneho zastúpenia je vedľajší účastník materiálne, personálne aj odborne spôsobilý na zastupovanie účastníkov - spotrebiteľov bez potreby právneho zastúpenia (minimálne v právne nenáročných konaniach). Z tohto pohľadu súd nepovažoval za účelne vynaložené trovy, ktorých náhradu v tomto konaní vedľajší účastník žiadal. Vychádzal z toho, že úkon, akým je príprava a prevzatie zastúpenia, vykonáva právny zástupca vedľajšieho účastníka bez toho, aby mal vedomosť o predmete konania, teda právny zástupca sa ani nemohol pripraviť na právne zastúpenie, keďže nemal vedomosť o predmete konania. Pokiaľ išlo o vyjadrenie k návrhu, súdu je z úradnej činnosti známe, že vedľajší účastník, resp. jeho právny zástupca, má vyhotovených pár vzorov vyjadrení, v ktorých dopĺňa len meniace sa údaje, napr. namieta premlčanie alebo zmluvné pokuty a pod.. Tieto námietky pritom vo veľkej väčšine prípadov nie sú právne zložité. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal v časti, v ktorej by prislúchali vzhľadom na úspech žalovaného v konaní.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie vedľajší účastník, ktorý navrhol toto zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania, ako aj náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 152,16 eur. Uviedol, že z napadnutého uznesenia ani nevyplýva, podľa akého ustanovenia zákona súd rozhodol, keď mu náhradu trov konania nepriznal a v tomto smere je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné. V žalobe sú spojené dve skutkovo a právne samostatné nároky. Jedným je nárok na tzv. hovorné a druhým je nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Vedľajší účastník uviedol, že do konania vstúpil na podporu spotrebiteľa len v rozsahu, v ktorom sú žalobcom porušované jeho spotrebiteľské práva. Ak sú v žalobe spojené viaceré skutkovo a právne samostatné nároky, nič by nemalo brániť tomu, aby vedľajší účastník vstúpil do konania len vo vzťahu k nároku, ktorý bol voči spotrebiteľovi uplatnený nedôvodne a v rozpore so spotrebiteľským právom. Nárok na neuhradené služby vedľajší účastník považoval za dôvodný, jeho aktivita sa preto v tomto konaní týka len zmluvnej pokuty ako skutkovo a právne samostatného nároku, ktorý mohol byť uplatnený aj samostatnou žalobou. Len preto, že žalobca obe nároky spojil do jednej žaloby, čo je inak určite postup racionálny, neznamená, že vstupuje do konania aj vo vzťahu k hovornému, kde spotrebiteľské práva porušované nie sú. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove, ale aj na judikatúru ďalších krajských súdov. Podľa jeho názoru by malo byť všeobecným celospoločenským cieľom a aj záujmom, ku ktorému by mali prispieť aj súdy, aby sa predmetná spotrebiteľská agenda rozptýlila medzi čo najviac združení a aby v každom konaní vystupoval

za združenie advokát a aby týmto spôsobom sa čo najskôr táto agenda zredukovala na minimum, aby dodávatelia prestali skúšať a prestali podávať žaloby odsúdené dopredu na neúspech. Ak však neriskujú ani len náhradu trov konania, skúšať sa im stále opláti a budú to robiť naďalej a zahlcovať súdy tisíckami žalôb, ktoré by inak podané nikdy neboli. Cieľom vedľajšieho účastníka je, aby aj advokáti zistili, že ak sa budú v spolupráci so združeniami venovať hromadne spotrebiteľskému právu, tak neskrachujú z dôvodu, že súdy nepriznávajú združeniu náhradu trov konania ani v úspešných konaniach. Len tak sa bude možné celoplošne s nečestnosťami a nemorálnosťami v spotrebiteľskom práve vysporiadať. V tejto súvislosti vedľajší účastník poukázal na článok 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, na článok 38 Charty základných práv Európskej únie, na článok 47 tejto Charty, na článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva, že vedľajší účastník má právo aj na advokáta a aj na náhradu trov konania a nakoniec dal do pozornosti aj novelizované ustanovenie § 137 O.s.p., podľa ktorého trovy konania sú, okrem iného, aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi, ktoré uviedol súd prvého stupňa v napadnutom uznesení, na ne aj vo svojom rozhodnutí poukazuje v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. a na ich podporu považuje za potrebné dodať nasledovné. Podľa rozsudku Súdneho dvora z 27.2.2014 vo veci C-470/12, pokiaľ ide o úlohu, ktorú by mohli mať združenia na ochranu spotrebiteľov, článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby existovali primerané a účinné prostriedky na zabránenie používaniu nekalých podmienok

v zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi. V tejto súvislosti z článku 7 ods. 2 tejto Smernice vyplýva, že medzi tieto prostriedky patrí možnosť osôb alebo organizácií, ktoré majú oprávnený záujem na ochrane spotrebiteľov, požiadať súdy o rozhodnutie, či podmienky navrhované na všeobecné uplatňovanie majú nekalú povahu a prípadne dosiahnuť ich zákaz. Je nutné konštatovať, že ani Smernica 93/13, ani po nej nasledujúce smernice, ktoré dopĺňajú právnu úpravu ochrany spotrebiteľov, neobsahujú ustanovenia o úlohe, ktorá môže alebo musí byť priznaná združeniam na ochranu spotrebiteľov v rámci individuálnych sporov týkajúcich sa spotrebiteľa. Smernica 93/13 teda neupravuje otázku, či takéto združenia majú mať právo stať sa vedľajšími účastníkmi konania na podporu spotrebiteľov v rámci takých individuálnych sporov. Pokiaľ ide o možnosť združení na ochranu spotrebiteľov stať sa vedľajšími účastníkmi konania v individuálnych sporoch týkajúcich sa spotrebiteľov, vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu prináleží, aby na základe zásady procesnej autonómie také pravidlá zaviedol, avšak pod podmienkou, že nesmú byť menej priaznivé, než pravidlá, ktoré upravujú obdobné situácie podliehajúce vnútroštátnemu právu a že nesmú prakticky znemožniť alebo nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré priznáva právo únie. Článok 38 Charty stanovuje, že politiky únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Táto požiadavka platí pre vykonávanie Smernice 93/13. Keďže sa však v tejto Smernici nenachádza ustanovenie, ktoré by upravovalo právo združení na ochranu spotrebiteľov stať sa vedľajšími účastníkmi konania v individuálnych sporoch týkajúcich sa spotrebiteľov, článok 38 Charty nemôže sám o sebe viesť k výkladu tejto Smernice v takom zmysle, že toto právo priznáva. Toto konštatovanie platí aj pre ustanovenie článku 47 Charty týkajúceho sa práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, z ktorého vyplýva, že právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti. Vedľajšie účastníctvo združenia na ochranu spotrebiteľov nemožno stavať na rovnakú úroveň, ako právnu pomoc poskytovanú v určitých prípadoch podľa tohto článku osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky. Pokiaľ ide o možnosť združenia na ochranu spotrebiteľov dovolať sa v tomto smere uvedeného článku, súd konštatoval, že odmietnutie pripustiť toto vedľajšie účastníctvo v konaní týkajúcom sa spotrebiteľa, neovplyvňuje právo uvedeného združenia na účinný prostriedok nápravy na obranu práv, ktoré sú mu priznané ako združeniu tohto typu, spočívajúcich najmä v jeho práve na kolektívnu žalobu, ktoré má podľa článku 7 ods. 2 Smernice 93/13. Navyše sa dodáva, že podľa vnútroštátnej právnej úpravy môže združenie priamo zastupovať takého spotrebiteľa vo všetkých konaniach, vrátane exekúcie na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom.

Odvolací súd zdôrazňuje predovšetkým úlohu združení na ochranu spotrebiteľa a jeho právo na kolektívnu žalobu podľa článku 7 ods. 2 Smernice 93/13 a najmä na možnosť zastupovať spotrebiteľa vo všetkých konaniach na základe plnomocenstva udeleného spotrebiteľom. Práve tieto dve možnosti združenia na ochranu občana spotrebiteľa využíva zriedkavo. Odvolací súd konštatuje, že v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. združenie na ochranu občana spotrebiteľa má právo vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalobcu alebo žalovaného, avšak to neznamená, že v každom prípade je potrebné aj právne zastupovanie vedľajšieho účastníka a je úlohou súdu, aby v takomto prípade potom zvážil, či trovy, ktoré boli v tomto zmysle vynaložené, boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. Nie v každom prípade je nevyhnutné právne zastúpenie vedľajšieho účastníka najmä z toho pohľadu, keď združenie na ochranu spotrebiteľa vzniklo práve za tým účelom, aby bolo schopné profesionálne zabezpečiť v súdnych konaniach ochranu spotrebiteľa bez toho, aby v každom prípade bolo treba jeho zastúpenie advokátom. Ak v danom prípade súd prvého stupňa posúdil právne zastúpenie vedľajšieho účastníka tak, že tieto trovy neboli potrebné na účelné bránenie práva, v tomto zmysle sa odvolací súd s jeho názorom stotožňuje, a preto podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie potvrdil.

V odvolacom konaní žalobca bol úspešný, avšak neuplatnil si náhradu trov konania, preto mu tieto priznané neboli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.